

Methotrexaat

Bij reumatische aandoeningen

Uw reumatoloog heeft u methotrexaat voorgeschreven voor de behandeling van uw reumatische aandoening. Om dit medicijn goed te gebruiken, is het belangrijk dat u er een aantal dingen over weet. In deze folder kunt u lezen over het medicijn methotrexaat en waar u op moet letten als u het gebruikt. Lees naast deze folder ook altijd de bijsluiter van de apotheek.

Doel van de behandeling

Methotrexaat kan de oorzaak van uw reumatische aandoening niet wegnemen. U gebruikt het om de ontsteking in uw gewrichten te remmen. De zwelling in de gewrichten, stijfheid en pijn nemen dan af. Dit kan de schade aan uw gewrichten vertragen of voorkomen. Of het middel bij u goed werkt, merkt u pas als u het ongeveer 6 tot 12 weken gebruikt. Soms duurt het langer. Bij sommige mensen werkt het medicijn helaas niet of onvoldoende.

Wijze van innemen/toediening

Methotrexaat wordt toegediend in de vorm van tabletten van 2,5 milligram of via onderhuidse injecties. De gebruikelijke begindosering bij reumatische aandoeningen varieert van 10 tot 15 milligram die u op één vaste dag per week gebruikt. De overige zes dagen van de week gebruikt u dus géén methotrexaat. Bij onvoldoende resultaat wordt de dosis gedurende de volgende controlebezoeken stapsgewijs verhoogd naar 25 tot 30 milligram methotrexaat per week.

Injecties

U kunt de methotrexaat-injecties bij uzelf toedienen. Of iemand uit uw omgeving kan dat bij u doen. U krijgt hiervoor een spuitinstructie in het ziekenhuis. Tijdens deze instructie wordt precies uitgelegd hoe u zichzelf kunt spuiten.

Tabletten

U neemt de tabletten op een vaste dag in de week in. Bij gebruik van 8 tot 10 tabletten methotrexaat, wordt aangeraden de dosis te verdelen over de dag. Bijvoorbeeld: als u 8 tabletten gebruikt, dan neemt u op de betreffende dag 's ochtends 4 tabletten en 's avonds 4 tabletten in. Slik de tabletten tegelijk, tijdens of na de maaltijd, met eten en drinken door. Elke week op dezelfde dag en op ongeveer hetzelfde tijdstip. Het is belangrijk dat u de tabletten niet breekt of kauwt, maar heel doorslikt.

Let op: methotrexaat-tabletten zijn verkrijgbaar in twee verschillende doseringen. Namelijk 2,5 mg en 10 mg tabletten. Om fouten te voorkomen schrijven wij alleen 2,5 mg tabletten voor.

Vergeeten te nemen

Als u in de loop van de dag dat u normaal methotrexaat gebruikt, ontdekt dat u de tabletten of de injectie vergeten bent, gebruik deze dan uiterlijk dezelfde of de volgende dag. Ontdekt u het pas later in de week, sla dan uw tabletten of injectie voor die week over. De week erop neemt u weer op de gebruikelijke dag uw gewone dosering.

Controle

Na het starten met methotrexaat, is het belangrijk dat u uw bloed regelmatig laat nakijken. Dit is om te onderzoeken of uw lever en nieren goed werken en of u genoeg rode en witte bloedlichaampjes in uw bloed heeft. In de beginperiode zal dit vaker zijn dan in een later stadium. De uitslag hiervan is na enkele dagen bij uw reumatoloog bekend. U hoeft hiervoor niet te bellen of langs te komen. Uw reumatoloog neemt contact met u op als de uitslagen afwijkend zijn.

Mogelijke bijwerkingen

Sommige mensen kunnen in het begin last krijgen van bijwerkingen. Die gaan meestal vanzelf over.

Bijwerkingen die kunnen optreden zijn:

- ontsteking van het mondslijmvlies
- maag- en darmklachten
- vermoeidheid
- verhoogde infectiegevoeligheid

Bijwerkingen kunt u verminderen door foliumzuur in te nemen. De gebruikelijke dosering is 5 tot 10 mg per week op een vaste dag, één tot twee dagen na het gebruik van methotrexaat.

Belangrijk

Neem contact op met de reumatoloog als één of meerdere bijwerkingen blijven aanhouden.

Combinatie met andere medicijnen

Sommige antibiotica (bijvoorbeeld Bactrimel, Trimethoprim en Probenecide) kunt u niet samen met methotrexaat innemen omdat deze combinatie niet goed werkt. De apotheek attendeert u hierop en adviseert u hierin. Informeer ook andere artsen die u geneesmiddelen voorschrijven dat u methotrexaat gebruikt.

Belangrijk

Gebruikt u nieuwe medicijnen? Meld dit dan aan uw reumatoloog.

Combinatie met alcohol

Als u alcohol drinkt neemt de kans op leverafwijkingen toe. Wees daarom voorzichtig met alcohol en neem bij voorkeur niet meer dan twee alcoholconsumpties per dag.

Vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Neem **minimaal 3 tot 6 maanden voordat u zwanger wilt worden contact op** met uw reumatoloog of reumaverpleegkundige. Methotrexaat kan bij gebruik (zowel bij vrouwen als mannen) een vergrote kans op aangeboren afwijkingen bij baby's geven. Daarom mag u geen methotrexaat gebruiken voor of tijdens een zwangerschap.

Zowel mannen als vrouwen moeten 3 maanden voor een eventuele zwangerschap stoppen met innemen van methotrexaat. Na het stoppen van de behandeling werkt het medicijn nog even door. Daarom is het belangrijk om tijdens deze periode en tijdens het gebruik van methotrexaat een betrouwbaar anticonceptiemiddel te gebruiken.

Borstvoeding wordt afgeraden tijdens gebruik van methotrexaat. Het medicijn wordt in de moedermelk uitgescheiden. Het kan dan bijwerkingen bij uw kind geven.

Reizen en vaccinaties (inentingen)

Griepvaccinatie

De griepvaccinatie kunt u veilig via uw huisarts laten toedienen tijdens de behandeling met methotrexaat. Het bevat namelijk geen levend verzwakt vaccin. Het nemen van een griepvaccinatie wordt zelfs aanbevolen.

Reisvaccinaties

Heeft u een reis naar een (tropisch) land in de planning waarvoor reisvaccinaties nodig zijn of gaat u naar een land zonder goede medische en hygiënische voorzieningen? Stel uw reumatoloog of reumaverpleegkundige hiervan dan tijdig op de hoogte.

Tijdens het gebruik van methotrexaat wordt inenting met 'levend verzwakte vaccinaties' afgeraden. Levend verzwakte vaccins zijn vaccins waarin de ziektekiem nog levend maar in sterk verzwakte vorm aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn vaccinaties tegen gele koorts, pokken, poliovirus, BCG (tegen tuberculose) en BMR (tegen bof, mazelen en rode hond).

Medicijnpaspoort

Bij de apotheek kunt u een medicijnpaspoort halen. Als u ziek bent tijdens de vakantie kan de arts in het medicijnpaspoort zien welke medicijnen u gebruikt. Ook is het bij de (luchthaven)controle of douane een verantwoording voor de medicijnen die u bij u heeft.

Vragen

Heeft u vragen? Neem dan telefonisch contact met ons op. U kunt bellen met de secretaresse van de polikliniek Reumatologie. Zij is op werkdagen bereikbaar van 08.30 tot 16.30 uur op telefoonnummer (0314) 32 94 20.

Uw privacy en onze geheimhouding

Om u de beste zorg te kunnen geven, hebben wij gegevens van u nodig. Deze gegevens leggen wij digitaal vast en beveiligen wij goed. Wij gaan zorgvuldig om met deze gegevens en houden ons aan de wet- en regelgeving. Dit betekent onder andere dat al onze medewerkers een geheimhoudingsplicht hebben en u als patiënt recht heeft op privacy. Uitgebreide informatie over uw privacy, rechten en plichten vindt u in de folder '[Uw rechten en plichten als patiënt](#)'. Deze folder kunt u raadplegen op folders.slingeland.nl.